

Εξελικτική Ψυχολογία: Κοινωνικο-γνωστική ανάπτυξη

Ενότητα 5 Νεο-Πιαζετιανές Θεωρίες: Βασικές αρχές

Ελευθερία Ν. Γωνίδα
Τμήμα Ψυχολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Νεο-Πιαζετιανές Θεωρίες: Βασικές Αρχές

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

1. Εισαγωγικά στοιχεία: Η εμφάνιση των νεο-πιαζετιανών θεωριών ως αποτέλεσμα της κριτικής στη θεωρία του Piaget.
2. Θεωρητικές αρχές κοινές στα Νεο-Πιαζετιανά μοντέλα.

Σκοποί ενότητας

- ❖ Κατανόηση του πλαισίου εμφάνισης των Νεο-Πιαζετιανών θεωριών.
- ❖ Εξοικείωση με τις βασικές αρχές των Νεο-Πιαζετιανών θεωριών.

Εισαγωγικά Στοιχεία

Εισαγωγικά (1/3)

→ Κριτική στη Θεωρία του Piaget.

Διαμόρφωση νέων θεωρητικών μοντέλων με κύριες επιδράσεις από:

α. Θεωρία του Piaget.

β. Θεωρία Επεξεργασίας Πληροφοριών.

Εισαγωγικά (2/3)

Νεο-Πιαζετιανοί Θεωρητικοί:

- J. Pascual-Leone
- R. Case
- K. Fischer
- Demetriou & Efklides
- G. Halford

Εισαγωγικά (3/3)

Κύρια σημεία της κριτικής στη θεωρία του Piaget που οδήγησαν στα Νεο-Πιαζετιανά μοντέλα:

1. **Αδυναμία ερμηνείας των ενδο-ατομικών διαφορών** (→ ενιαία ολική δομή).
2. **Αδυναμία ερμηνείας των διατομικών διαφορών** (→ καθολικότητα των σταδίων).
3. **Αξιοπιστία των Πιαζετιανών έργων σε συγκεκριμένες ηλικίες.**

Εισαγωγικά (4/4)

Πιαζετιανές αρχές που ισχύουν στα πλαίσια των Νεο-Πιαζετιανών μοντέλων:

1. Η αρχή του δομισμού (κονστρουκτιβισμού).

↳ *Το παιδί ενεργητικά οικοδομεί τις δικές του γνωστικές δομές και συμμετέχει στην αναπτυξιακή του πορεία.*

2. Η διαδοχή των δομικών επιπέδων κατά την οποία το ένα επίπεδο εμπεριέχεται στο άλλο.

3. Η διάκριση ανάμεσα στην ανάπτυξη και τη μάθηση (*η ανάπτυξη προηγείται της μάθησης*).

Θεωρητικές Αρχές Κοινές στα Νεο-Πιαζετιανά μοντέλα

Θεωρητικές αρχές κοινές στα Νεο-Πιαζετιανά μοντέλα (1/3)

- 1. Απουσία του λογικού χαρακτήρα των γνωστικών δομών.**
Οι δομές ορίζονται σύμφωνα με τη μορφή ή την πολυπλοκότητα των υπό επεξεργασία πληροφοριών (διάκριση ποιοτικών – ποσοτικών αλλαγών).
- 2. Η αναπτυξιακή αναδόμηση του γνωστικού συστήματος**
δε θεωρείται γενική, αλλά περισσότερο εξειδικευμένη.
- 3. Τα στάδια ορίζονται από τη μέγιστη πολυπλοκότητα των δομών** που μπορεί να οικοδομήσει το παιδί ξεχωριστά σε κάθε πεδίο.

Θεωρητικές αρχές κοινές στα Νεο-Πιαζετιανά μοντέλα (2/3)

4. Η ωρίμανση καθορίζει τα ανώτατα όρια πολυπλοκότητας των δομών και, άρα, τη μετάβαση από το ένα στάδιο στο άλλο, ενώ το περιβάλλον επηρεάζει κυρίως την ταχύτητα και τον τρόπο υλοποίησης των δυνατοτήτων του κάθε σταδίου.
5. Για τους περισσότερους Νεο-Πιαζετιανούς, τα ανώτατα όρια στην πολυπλοκότητα των δομών σχετίζονται με τη λειτουργία του συστήματος της προσοχής / επεξεργασίας (ικανότητα προσοχής, εργαζόμενη μνήμη, διαθέσιμοι πόροι επεξεργασίας κτλ.).

Θεωρητικές αρχές κοινές στα Νεο-Πιαζετιανά μοντέλα (3/3)

6. Για τη διαφοροποίηση των γενικών και ειδικών πτυχών της ανάπτυξης δόθηκε μεγάλη έμφαση στην ανάλυση των έργων ως προς τα χαρακτηριστικά τους, τις στρατηγικές που εφαρμόζουν τα παιδιά για να τα λύσουν και το νοητικό φόρτο που κάθε στρατηγική εγείρει.
7. Η υπόθεση της ανακυκλώμενης ανάπτυξης (κυρίως για τους Fischer και Case). Κάθε στάδιο αποτελείται από έναν αριθμό υποσταδίων ο οποίος είναι σταθερός για όλα τα στάδια. Επιπλέον, τα υποστάδια αυτά είναι παρόμοια από το ένα στάδιο στο άλλο, με μόνη διαφορά το βαθμό πολυπλοκότητάς τους ο οποίος ορίζεται διαφορετικά στα πλαίσια του κάθε σταδίου.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, **Ελευθερία Γωνίδα**.
«Εξελικτική Ψυχολογία: Κοινωνικο-γνωστική ανάπτυξη. Ενότητα 5. Νεο-Πιαζετιανές Θεωρίες: Βασικές Αρχές». Έκδοση: **1.0**. Θεσσαλονίκη **2015**.
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS278/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας 5

Επεξεργασία: Εύχαρις Κιζιρίδου
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

